

**Grzegorz Siewicz,
Główny Ekonomista
Coface w Europie
Środkowo-Wschodniej**

Badanie płatności w Polsce 2019: Wysokie tempo wzrostu gospodarczego nie wyeliminowało opóźnień płatniczych

- 2** TERMINY PŁATNOŚCI
- 4** OPÓŹNIENIA PŁATNOŚCI
- 6** PROGNOZY
- 7** ZAŁĄCZNIK

Trzecia edycja badania Coface dotyczącego płatności wśród firm w Polsce została przeprowadzona w grudniu 2018 roku. Badanie dotyczyło doświadczeń płatniczych polskich firm, które odzwierciedlają zarówno sytuację gospodarczą, jak również otoczenie biznesowe. Ubiegły rok był okresem solidnego ożywienia gospodarczego, kiedy to odnotowano przyspieszenie wzrostu PKB do 5,1%, czyli najszybszego tempa od 2011 r. W rezultacie otoczenie makroekonomiczne było sprzyjające dla przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwom w Polsce nadal będzie sprzyjać korzystna sytuacja gospodarcza. Pomimo oczekiwanego spowolnienia wzrostu gospodarczego w 2019 roku do 3,7% (zgodnie z prognozą Coface), 52% przedsiębiorstw spodziewa się wzrostu rentowności, a 39% oczekuje jej spadku. Zwłaszcza branże tekstylno-odzieżowa, motoryzacyjna i energetyczna prognozują wzrost sprzedaży. Z kolei branża farmaceutyczna, metalurgiczna i budownictwo oczekują spadku sprzedaży w kolejnych miesiącach. Zgodnie z naszym badaniem płatności 9 na 12 sektorów oczeku-

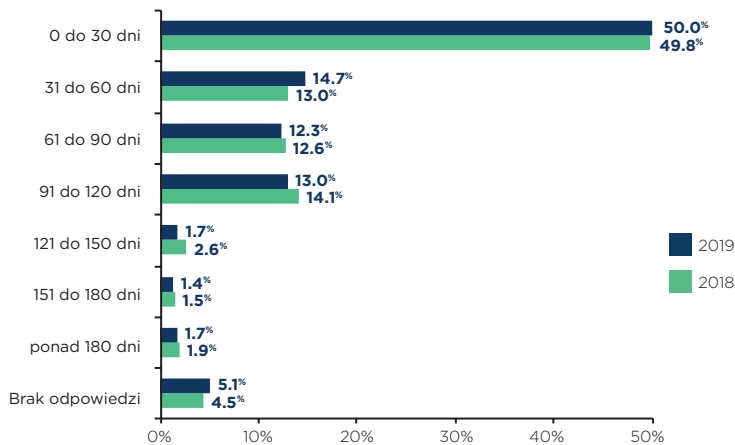
je, że wartość przeterminowanych należności obniży się w kolejnych miesiącach. Sprzedaż z odroczonym terminem płatności stosowana jest powszechnie, a wszystkie ankietowane firmy zadeklarowały, że zawierają pisemne umowy handlowe określające termin dokonania płatności. Pomimo tego, 99% przedsiębiorstw doświadcza opóźnień w spływie należności. Polska gospodarka przyspieszyła w 2018 r., a opóźnienia płatności zmniejszyły się, jednak w niewielkim stopniu. Badanie Coface wskazuje, że polskie przedsiębiorstwa doświadczają średnich zaległości płatniczych sięgających 59,9 dni, czyli niemal o 3 dni krócej niż w naszym poprzednim badaniu. W podziale sektorowym najlepiej wypada branża tekstylno-odzieżowa, gdzie zaległości płatnicze wynoszą „tylko” 26 dni. W najgorszej sytuacji są firmy transportowe i budowlane, które doświadczają opóźnień odpowiednio o 140 i 105 dni. Obie branże odnotowały poprawę w porównaniu do poprzedniego badania, jednak pogorszenie oczekiwane jest w tym roku. Największy wzrost opóźnień płatności miał miejsce w branży handlowej (wzrost z 15 do 44 dni).

GRZEGORZ SIEWICZ,
Główny Ekonomista Coface
w Europie Środkowo-Wschodniej

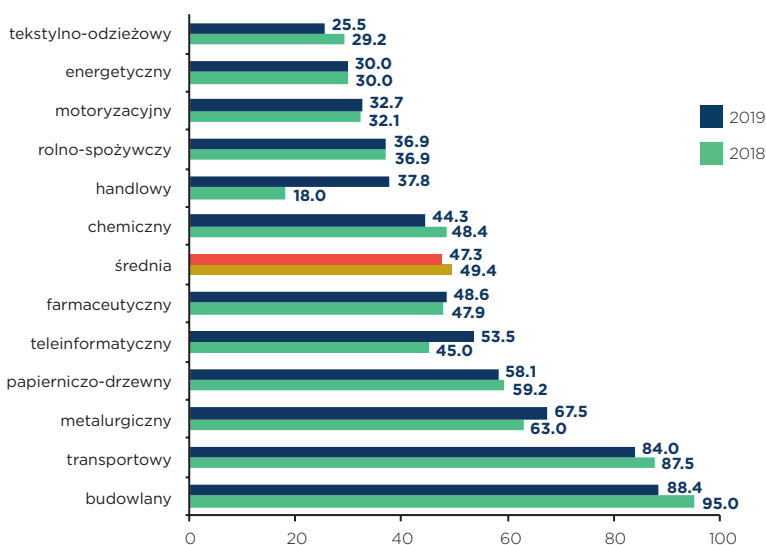
1 TERMINY PŁATNOŚCI: TRANSPORT I BUDOWNICTWO OFERUJĄ NAJDŁUŻSZE TERMINY NA SPŁATĘ FAKTUR

Wykres 1:
Średnie terminy płatności

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 2:
Hipotetyczne terminy płatności (dni)

Źródło: Badanie płatności Coface

¹ Termin płatności – okres pomiędzy dokonaniem zakupu produktu lub usługi a wymaganą datą uregulowania należnej płatności.

² Badanie płatności w Polsce: Opóźnienia płatnicze wzrosły pomimo solidnego wzrostu gospodarczego, marzec 2018: <http://www.coface.pl/Aktualnosci-i-media/Publikacje/Badanie-płatności-w-Polsce-2018-Opóźnienia-płatnicze-wzrosły-pomimo-solidnego-wzrostu-gospodarczego>

³ 2018 – Badanie Płatności Coface 2018 przeprowadzone pod koniec 2017 r., 2019 – Badanie Płatności Coface 2019 przeprowadzone pod koniec 2018 r.

- Krótkie terminy płatności dominują w polskim biznesie. Połowa firm narzuca terminy płatności do 30 dni.

- W porównaniu z naszym poprzednim badaniem płatności² udział terminów przekraczających 60 dni niewiele wzrósł. Największy wzrost o 1,1 punktu procentowego odnotowano w terminach 91 do 120 dni.

- Średni termin płatności obniżył się o 2,1 dni – z 49,4 dni w 2018 r.³ do 47,3 dni w 2019 r.³

- W podziale sektorowym najbardziej restrykcyjnymi (tj. oferującymi większość sprzedaży z krótkimi terminami płatności do 30 dni) są branże: tekstylny-odzieżowa (77-proc. udział krótkich terminów), motoryzacyjna (72%), rolno-spożywcza (71%) i energetyczna (71%).

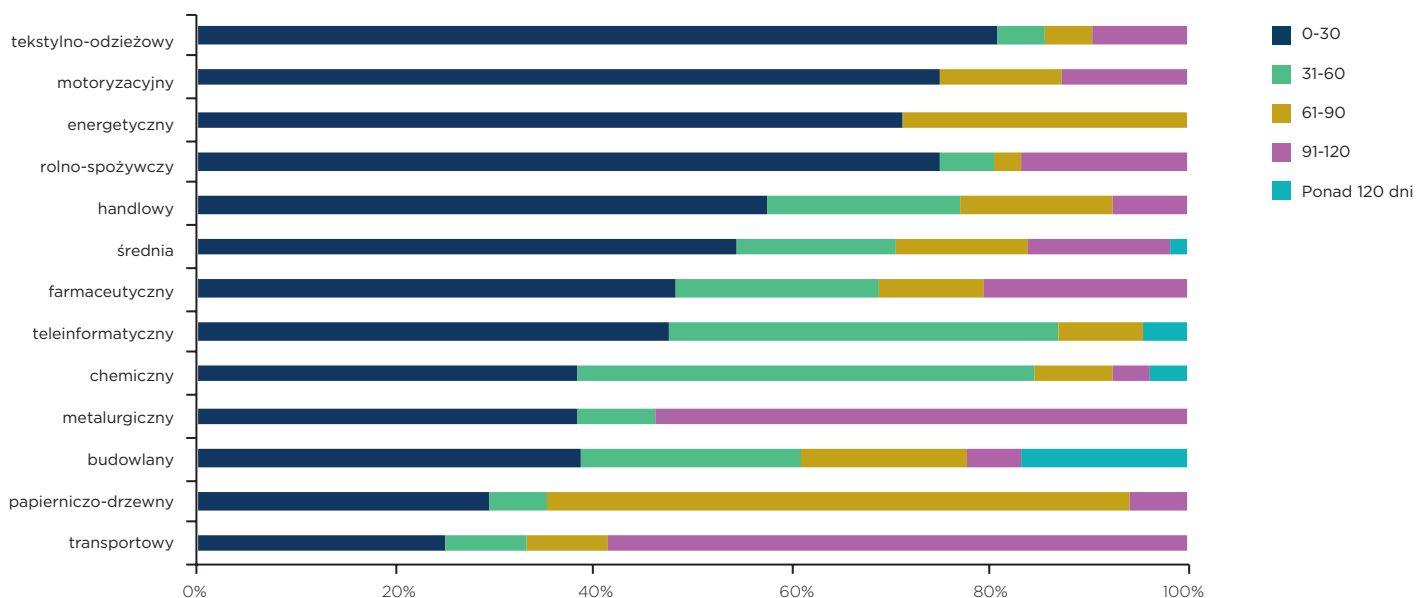
- Branżami najbardziej hojnymi w oferowaniu długich terminów płatności (ponad 90 dni) są: transportowa (58%), metalurgiczna (54%) i budowlana (36%). Wszystkie te branże odnotowały skrócenie terminów płatności w porównaniu z poprzednim badaniem. Natomiast największe wydłużenie terminów płatności miało miejsce w branży handlowej.

- 58% firm oczekuje, że długość terminów płatności nie zmieni się na przestrzeni najbliższych sześciu miesięcy. Dotyczy to głównie małych i średnich przedsiębiorstw. Z kolei terminy płatności dla dużych kontrahentów mają wzrosnąć (60% respondentów spodziewa się wzrostu – mniej niż w zeszłym roku, kiedy podobnej zmiany oczekiwało 65% firm).

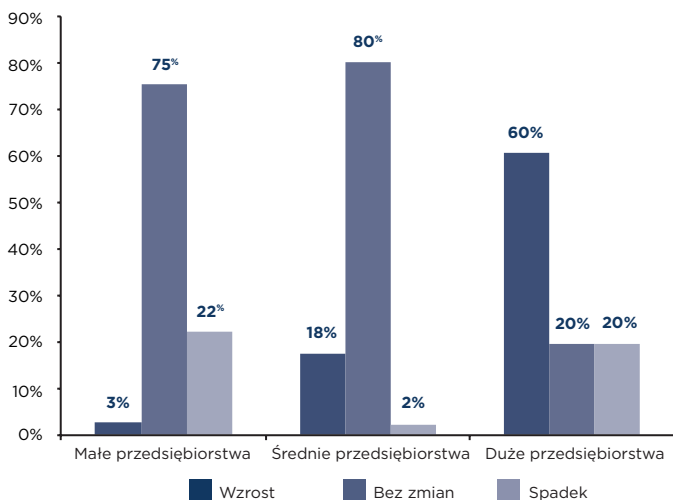
50%
FIRM wymaga
zapłaty faktury
w ciągu miesiąca

Wykres 3:
Średnie terminy płatności w branżach

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 4:
Oczekiwane zmiany terminów płatności w kolejnych 6 miesiącach według wielkości kontrahenta firmy badanej

Źródło: Badanie płatności Coface

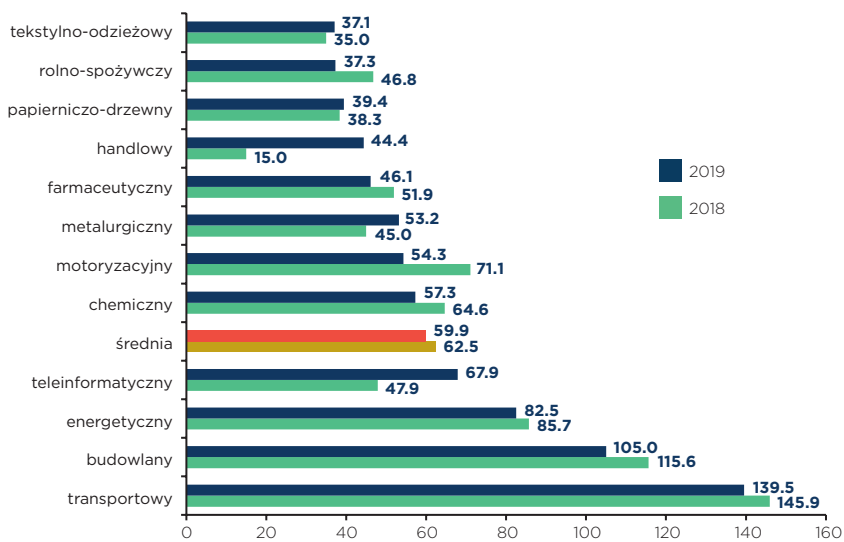

Terminy płatności sięgają od 26 dni w branży tekstylno-odzieżowej do 88 dni w budownictwie

2 9 NA 10 FIRM DOŚWIADCZA ZALEGŁOŚCI PŁATNICZYCH⁴

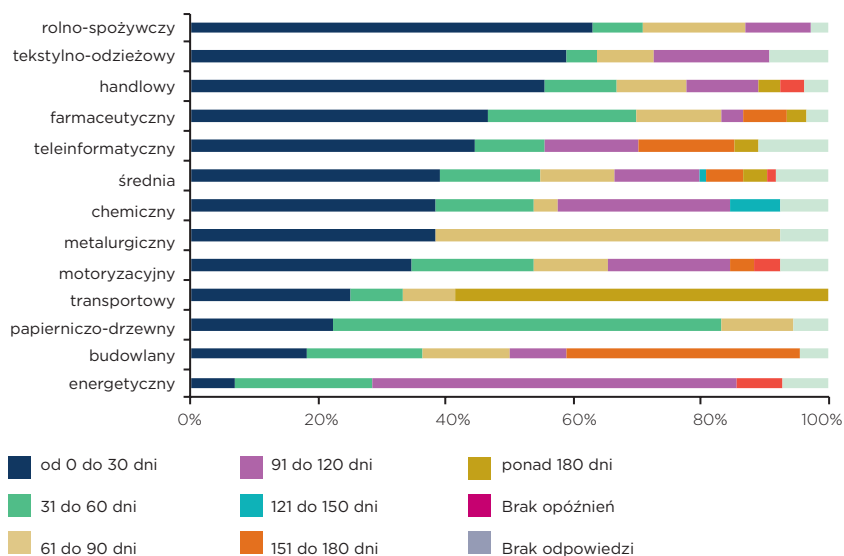
Wykres 5:

Średnie opóźnienia w płatnościach (w dniach)

Wykres 6:

Opóźnienia w płatnościach w poszczególnych sektorach

• Opóźnienia płatności stały się standardową praktyką w polskim biznesie. Zaledwie 1,4% firm zadeklarowało, że nie doświadczyło zaległości w spływie należności od ich kontrahentów.

• Średnie opóźnienia płatności zmniejszyły do 59,9 dni. To prawie o 3 dni krócej niż w poprzednim badaniu.

• 55% przedsiębiorstw doświadcza średnich zaległości płatniczych poniżej 60 dni. Opóźnienia sięgające od 60 do 150 dni zostały zgłoszone przez 26% respondentów, a najdłuższe opóźnienia przekraczające 150 dni miały miejsce w przypadku 10% firm⁵. W porównaniu z poprzednim badaniem udział długich przeterminowań wzrósł. Zaległości przekraczające datę wymagalności o 3 miesiące zostały zgłoszone przez 38% przedsiębiorstw wobec 28% w ubiegłorocznym badaniu.

• Przeterminowane płatności są obecne zwłaszcza w branży transportowej i budowlanej – sięgają średnio odpowiednio 139,5 dni i 105 dni. 7 branż odnotowało krótsze opóźnienia płatności, a w przypadku 5 uległy one wydłużeniu. Największy wzrost opóźnień miał miejsce w branży handlowej (wzrost o prawie 30 dni). Z kolei najkrótsze opóźnienia odnotowała branża tekstylny-odzieżowa (37,1 dni).

• Długie przeterminowania opóźnione o ponad 6 miesięcy stanowią istotną część obrotów firm. Nagromadzone łączne należności opóźnione o ponad pół roku i stanowiące równowartość ponad 10% rocznego obrotu zostały wskazane przez 15% przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu (18% w 2018 r. i 21% w 2017 r.).

2 na 3 firmy
TRANSPORTOWE
odnotowują płatności
zaległe o ponad pół
roku

⁴ Opóźnienie płatnicze – okres pomiędzy wymaganą datą płatności a faktyczną datą zapłaty.

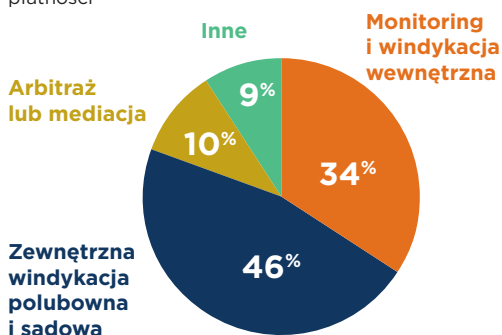
⁵ Pozostała część respondentów (prawie 9%) nie znała dokładnego okresu opóźnień płatności.

- Ze względu na opóźnienia w płatnościach firmy były zmuszone wprowadzić działania mające na celu odzyskanie należności. Jako najbardziej skuteczne czynności wymieniano usługi podmiotów zewnętrznych (firmy windykacyjne, kancelarie prawne), co wskazało 46% respondentów. Monitoring i własna windykacja była skuteczna w przypadku 34% firm, a działania arbitrażowe i medacyjne zostały wymienione przez 10% przedsiębiorstw.

- Biznes w Polsce oczekuje, że wartość zaległości płatniczych będzie się stabilizować. 46% firm spodziewa się, że w ciągu kolejnych 6 miesięcy nie nastąpią zmiany w poziomie nieterminowych płatności. Wśród pozostałych respondentów przeważa liczba przedsiębiorstw, które przewidują, że opóźnienia płatności skrócą się (34% firm) nad tymi, które spodziewają się ich wydłużenia (20% firm). Ponadto, 36% firm oczekuje, że opóźnienia płatności od dużych przedsiębiorstw zwiększą się, a 29% przewiduje brak zmian w tym zakresie.

- W podziale sektorowym największy spadek wartości przeterminowań w najbliższym półroczu oczekiwany jest przez branże metalurgiczną, tekstylną-odzieżową i energetyczną. Z kolei wydłużenie opóźnień płatniczych przewidywane jest przez branżę farmaceutyczną i przede wszystkim w budownictwie i transporcie. W branży budowlanej połowa firm spodziewa się wzrostu zaległości płatniczych, a zaledwie 23% ich spadku. W transporcie zaś połowa przedsiębiorstw oczekuje, że opóźnienia wzrosną, a tylko 11% prognozuje ich zmniejszenie się.

Wykres 8: Najbardziej skuteczne czynności w przypadku braku płatności

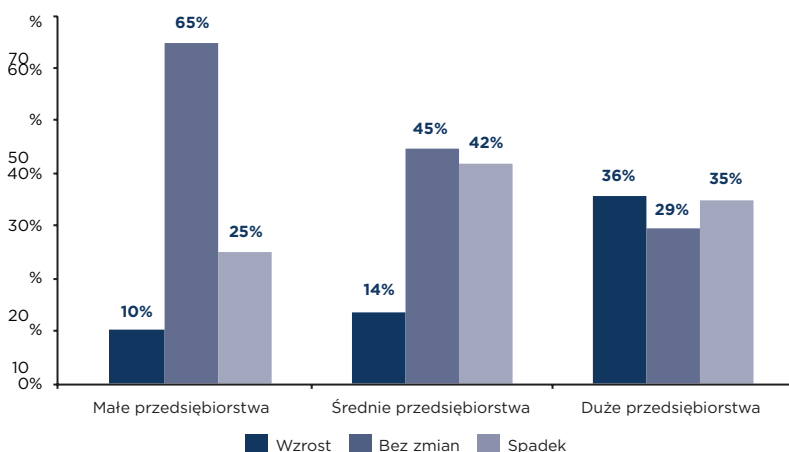

Źródło: Badanie płatności Coface

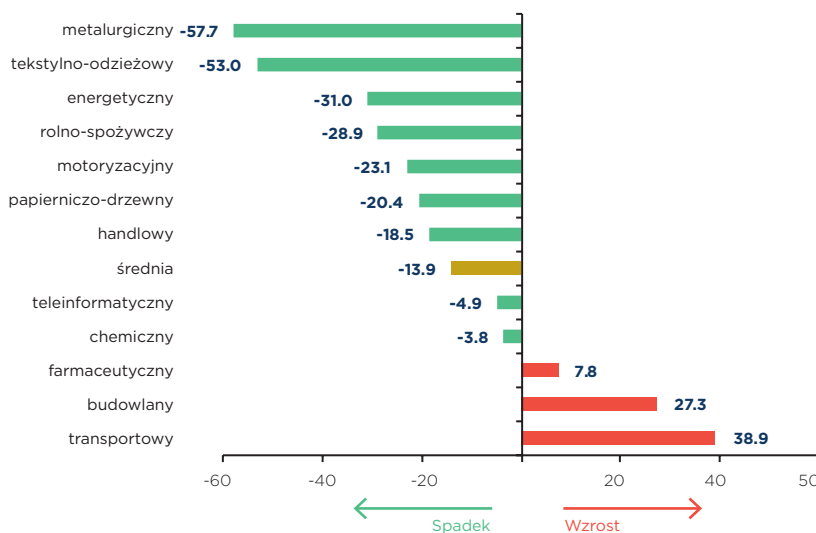
Długość opóźnień płatniczych w handlu potroiła się na przestrzeni ostatniego roku

Wykres 7: Oczekiwane zmiany wartości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy według wielkości firmy kontrahenta

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 9: Oczekiwane zmiany wartości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy (różnica w pkt proc. pomiędzy wzrostem a spadkiem)

Źródło: Badanie płatności Coface

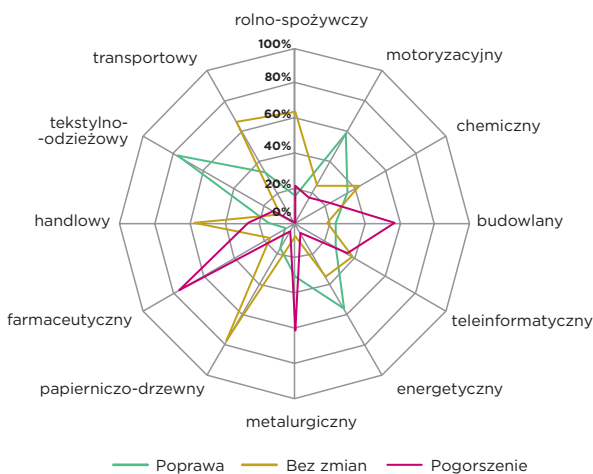
3 PERSPEKTYWY: SPRZEDAŻ I RENTOWNOŚĆ WZROSŁA

Sytuacja gospodarcza jest kluczowym czynnikiem dla ekspansji przedsiębiorstw

Wykres 10:

Oczekiwana sprzedaż w kolejnych 6 miesiącach

Źródło: Badanie płatności Coface

- Przedsiębiorstwa, które wzięły udział w badaniu płatności Coface optymistycznie oceniają swoje perspektywy. 52% firm spodziewa się wzrostu rentowności ich biznesu w najbliższych sześciu miesiącach (51% w poprzednim badaniu), podczas gdy 39% oczekuje jej spadku. Z kolei w zakresie sprzedaży 33% przedsiębiorstw prognozuje wyższą jej wartość, a 30% spodziewa się spadku sprzedaży.
- W ujęciu sektorowym wzrost sprzedaży jest oczekiwany zwłaszcza w branżach: tekstylny-odzieżowej, motoryzacyjnej i energetycznej. Z kolei branże farmaceutyczna, metalurgiczna i budowlana spodziewają się, że wartość sprzedaży ulegnie zmniejszeniu w kolejnych miesiącach.
- 36% przedsiębiorstw zamierza inwestować w rozwój biznesu, 40% nie ma takich planów, a prawie 24% jeszcze nie podjęło decyzji w tym zakresie. Spośród najbardziej istotnych powodów, które mogłyby ograniczać inwestycje firm respondenci wymienili sytuację gospodarczą, zbyt dużą konkurencję, czy obciążenia fiskalne.
- Ponad połowa firm (54%) widzi potencjał do dalszego rozwoju działalności na rynku krajowym, a pozostałe planują ekspansję zagraniczną – zwłaszcza do innych krajów Unii Europejskiej, ale także zainteresowane są wschodnimi kierunkami (Rosja, Ukraina, Azja).

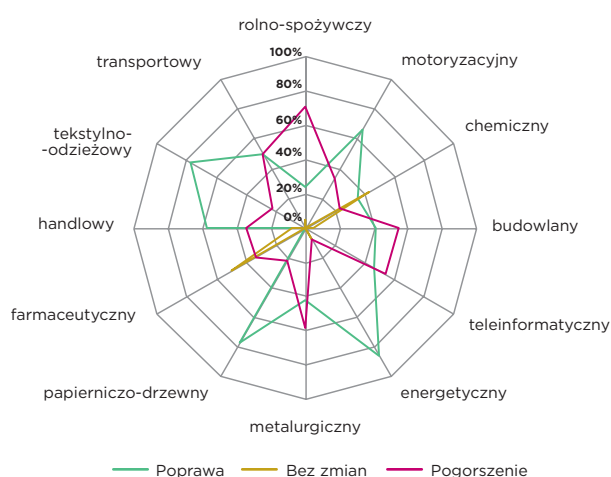

52%

FIRM spodziewa się wzrostu rentowności

Wykres 11:

Oczekiwana rentowność w kolejnych 6 miesiącach

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 12:

Czynniki, które mogłyby ograniczyć ekspansję

Źródło: Badanie płatności Coface

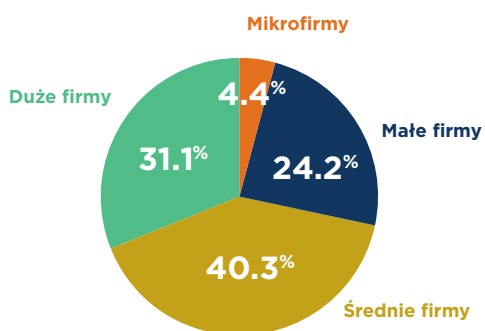
ZAŁĄCZNIK: KIM SĄ NASI RESPONDENCI?

293

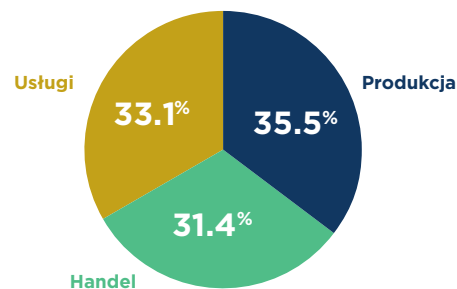
PRZEDSIĘBIORSTWA

WIELKOŚĆ FIRMY WEDŁUG OBROTÓW

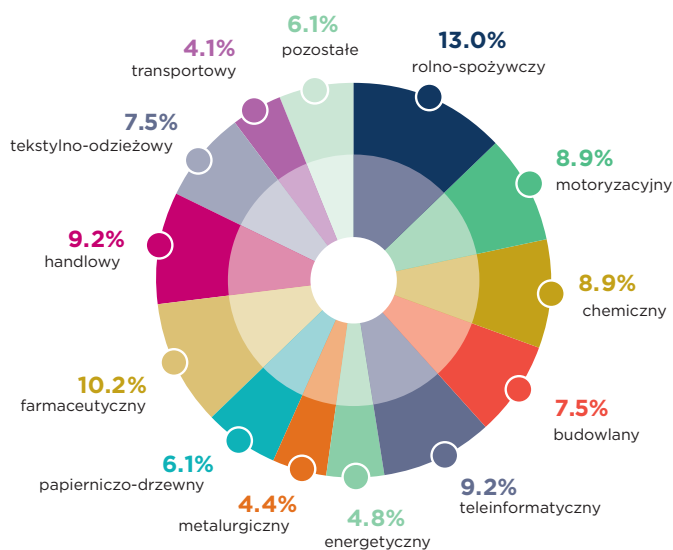
Źródło: Badanie płatności Coface

GŁÓWNY PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

Źródło: Badanie płatności Coface

SEKTORY DZIAŁALNOŚCI

Źródło: Badanie płatności Coface

DISCLAIMER

This document reflects the opinion of Coface's Economic Research Department, as of the date of its preparation and based on the information available; it may be modified at any time. The information, analyses and opinions contained herein have been prepared on the basis of multiple sources considered reliable and serious; however, Coface does not guarantee the accuracy, completeness or reality of the data contained in this document. The information, analyses and opinions are provided for information purposes only and are intended to supplement the information otherwise available to the reader. Coface publishes this document in good faith and on the basis of an obligation of means (understood to be reasonable commercial means) as to the accuracy, completeness and reality of the data. Coface shall not be liable for any damage (direct or indirect) or loss of any kind suffered by the reader as a result of the reader's use of the information, analyses and opinions. The reader is therefore solely responsible for the decisions and consequences of the decisions he or she makes on the basis of this document. This document and the analyses and opinions expressed herein are the exclusive property of Coface; the reader is authorised to consult or reproduce them for internal use only, provided that they are clearly marked with the name "Coface", that this paragraph is reproduced and that the data is not altered or modified. Any use, extraction, reproduction for public or commercial use is prohibited without Coface's prior consent. The reader is invited to refer to the legal notices on Coface's website: <https://www.coface.com/Home/General-informations/Legal-Notice>.

COFACE SA

1, place Costes et Bellonte
92270 Bois-Colombes
France

www.coface.com

coface
FOR TRADE